

Les preferien rosses

Joan F. Mi

Pareix que un estudi, fet a la universitat escocesa de St. Andrews, explica que a Europa la cosa és antiga. Que els cavallers, cap al final dels temps glacials, van començar, en efecte, a preferir-les rosses. Aquells avantpassats, segons l'estudi, es degueren trobar en minoria entre una proporció cada volta més alta de dones. Els homes, doncs, podien elegir amb quina dona formar una família, o almenys emparellar-se i tindre descendència: i resulta que triaven les de cabells més clars, pell més blanca i ulls més blaus. Va ser en aquell moment, ara fa uns 10.000 anys, segons la teoria publicada a la revista ben acadèmica *Evolution and Human Behavior Journal*, que a l'Europa del nord i de l'est van començar a multiplicar-se les cabelleres rosses i, amb el pas de les generacions, també les altres variacions cromàtiques com ara el color rogenc i el castany clar. I no em pregunten com saben els paleoantropòlegs quin era el color dels cabells, de la pell i dels ulls de les poblacions de fa cent segles, perquè no coneixen les tècniques del cas: he de suposar que són fiables. En qualsevol cas, i en resum, la prehistòria capil·lar hauria anat aproximadament així: Quan l'*Homo Sapiens* pròpiament *sapiens* arribà des d'Àfrica a Europa, ara fa 35.000 o 40.000 anys, tots els nostres progenitors o avantpassats tenien els cabells negres o foscos, i la pell de color equivalent. Normal, si venien de terres tan càlides i tan assolellades. No consta, vull dir que jo no sé, de quin color eren els cabells i la pell dels homes de Neanderthal, pobres parents pobres lentament suprimits pels nouvinguts. En tot cas, fa uns 11.000 anys una mutació genètica (l'evolució és així de capritxosa, i de vegades l'encerta i de vegades no) va fer aparèixer a Europa els primers éssers humans amb cabells rossos, ulls blaus i pell clara. O siga, les bases del model femení de la poesia medieval, barroca i romàntica, del cinema en blanc i negre, i de la bella turista estrangera que esperàvem a les platges del Mediterrani. Passa només un miler d'anys, s'acaba l'era glacial, i tot d'una pareix que ha crescut inexplicablement la proporció d'humans rossos. Un gran misteri de l'evolució: com és possible un canvi així de ràpid, en tan poc de temps i en un espai tan reduït? La resposta possible és que a l'Àfrica i a les zones més càlides era més fàcil alimentar-se de plantes i fruites, mentre que a l'Europa septentrional i glaçada calia sobretot caçar bèsties difícils, enfrontar-se amb animals perillosos, potser combatre i patir, i això (la lluita, el risc, la mort violenta) llavors com ara era especialment cosa d'homes.

Resultat: molts mascles morts joves, menys homes que dones, més dones entre les quals escollir. I els mascles, sembla, les preferien rosses: Gentlemen Prefer Blondes, i ja Marilyn Monroe, en el paper de Lorelie Lee del film, tenia més èxit que Jane Russell. També és cert que —no sé si des dels temps glacials, i certament no sols a Europa— "*Diamonds are a girl's best friends*", qualsevol que siga l'equivalent dels dia-

mants en cada temps i lloc. Per què els *gentlemen* bàruts, hirsuts, les preferien d'ulls blaus, rosses i de pell blanca, talment com els trobadors, com Dante Alighieri, com les cançonetes i versos sobre el tema "*Munequita ll cabellos de oro...*"? No se sap, o jo no ho sé, però d'aquelles rosses vénen totes les rosses del món (absents, certes de les poblacions africanes, asiàtiques i originals a nosaltres). Per les morenes, valga la consolació de saber que dies de les rosses pareix que estan comptats. Segons l'estimació, sembla que de l'Organització Mundial de la Salut els cabells rossos estan destinats a extingir-se en unes poques de segles, pel baix predomini del gen que els produeix. L'última rossa natural hauria de nàixer a Finlàndia aproximadament l'any 2202: sobre les rosses de perruqueria (l'inclosa), no hi ha cap previsió. Llavors, en un dia de canvi de primavera, algú podrà escriure un article insubstancial i tan frívol com aquest. O un article elegint un poema a les rosses perdudes.

“Per què els ‘gentlemen’ bàruts, peluts, hirsuts, les preferien d'ulls blaus, rosses i de pell blanca, talment com els trobadors, com Dante Alighieri, com totes les cançonetes i versos sobre el tema ‘Muñequita linda, de cabellos de oro...’? No se sap, o jo no ho sé, però d'aquelles rosses vénen totes les rosses del món”